

HİDAYET REHBERİMİZ KUR'AN-I KERİM¹

اللَّهُ نَزَلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُتَشَابِهًا مَثَانِي تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ ذَلِكَ

هُدَى اللَّهُ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ

“Allah, sözün en güzelini; âyetleri, (güzellikte) birbirine benzeyen ve (hükümleri, öğütleri, kıssaları) tekrarlanan bir kitap olarak indirmiştir. Rablerinden korkanların derileri (vücutları) ondan dolayı gerginleşir. Sonra derileri de (vücutları da) kalpleri de Allah’ın zikrine karşı yumuşar. İşte bu Kur’an Allah’ın hidayet rehberidir. Onunla dilediğini doğru yola iletir. Allah kimi saptırırsa artık onun için hiçbir yol gösterici yoktur.”²

Rabbimiz bu ayet-i kerimede, göndermiş olduğu kitabın özelliklerinden bahsetmekte ve ondan istifade eden insanları överek, ona karşı sorumluluk bilincinde olmayıp karşı koymak için elinden gelen her şeyi sarf eden insanların da sonlarının hüsrân olduğunu anlatmaktadır. Allah, sözün en güzelini indirmiştir. Kur’an’ın en güzel söz olması onun Allah katından olmasının da en önemli delilidir. Edebiyatta çok ileri olan Arap toplumuna Kur’an indiği zaman onlar, Kur’an’ın üslubu karşısında şaşırıp kalmışlardır. İnanmamakta direnen kimseler bile, Kur’an’ın hiçbir beşer sözüne benzemediğini itiraf etmişler ve hayranlıklarını gizleyememişlerdir. Kur’an, toplumda öylesine etkili olmuştur ki, onunla tarihin seyri değişmiştir. Cahiliyye toplumu olarak anılan, yol kesen, basit gerekçelerle başkasının canına kıyan, her türlü kötülüğü işleyebilen bir toplum; Rabbimizin insanlara uzattığı kurtuluş ipi olan Kur’an’a sarılıp onu öğrenince, en hayırlı toplum hâline gelmiş ve başkalarına yol gösterici olmuştur. Evet, Rabbimizin göndermiş olduğu o kitap elimizdedir. Kur’an’a aynı duygularla sarılıp onu anlamaya ve yaşamaya çalışırsak, Rabbimizi razı edebilir, dünya ve ahirette mutlu olabiliriz.

Bu kitapta bulunan bazı konular yer yer tekrar edilmektedir. Ancak bunlar, hiçbir aykırılık ve çelişki içermezler, bıktırıp usandıracak türden değildir. Yani tüm kitap boyunca aynı maksat gözetilmekte, her bölüm bir diğerini tafsil ve tefsir etmektedir. Anlam ve izahlar bir ahenk içinde birbirine bağlıdır. Bu kitapta Müslümanların ihtiyaç duyduğu her şey vardır. Bazı ayetlerin tekrar edilmesi müminlerin buna olan ihtiyacından kaynaklanmaktadır. Zira insanın yapı itibarıyla buna ihtiyacı bulunmaktadır. Rablerine karşı derin bir saygı içinde olanlar, tehdit ve korku içeren ayetlerini okuduklarında, ürperir, korkar ve endişelenirler. Rahmet ayetlerini, cennet nimetleriyle ilgili ayetleri okudukları zaman ise tenleri ve kalpleri Allah’ın zikriyle yatışıp yumuşar ve sakinleşir. İşte bu kitap doğruluk rehberidir. Allah, onunla doğruya yönelmek isteyip bunun için gayret sarf edenleri onda muvaffak kılar. Kim Allah’ın yolundan gitmek ister de Allah’ın hidayetine yönelirse, Allah ona hidayetini ve nimetini ulaştırır. Ancak kim de doğrulardan yüz çevirip şaşkınlık ve sapıklık içinde kalmayı ister, hidayeti başka tarafta ararsa, onu kimse doğru yola iletmez. Kur’an’dan yararlanabilmenin en önemli şartı muttaki, yani kendisine karşı Allah’ın sevgisinin azalmasından korkan, hakla batılı ayıran ve salih kimselerden olmaya çalışan biri olmaktır. Allah katından inmiş olan Kur’an, kulu Rabbine götüren hidayet rehberidir. Nitekim ayette şöyle buyrulur:

¹ Bu konu, Dr. Sabri TÜRKMEN’in “Kur’an’dan Öğütler” adlı kitaptaki yazılarından derlenerek hazırlanmıştır.

² Zümer, 39/23

“Bu, kendisinde şüphe olmayan kitaptır. Allah’a karşı gelmekten sakınanlar için yol göstericidir.”³

ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ

Yüce Allah’ın insanlığa son vahyi, kutsal kitabımız Kur’an-ı Kerim’dir. Kur’an-ı Kerim Fâtiha suresinden başlayarak Nâs suresi ile biten ve hiçbir değişikliğe uğramadan günümüze kadar gelen tek ilahî kitaptır. Bugün dünyanın neresine gidersek gidelim, aynı Kur’an’ın farklı milletlere mensup hafızlar tarafından yine aynı şekilde okunduğunu görürüz. Bu, Allah katından geldiğinde şüphe olmayan kitabımızın, yine Allah’ın lütfu ile korunduğunun da en belirgin işaretidir. Yüce Allah, insanlara yol gösterici olarak daha önce sayfalar şeklinde pek çok öğüt ve bunlara ilaveten üç büyük kitap indirmiştir. Ancak insanlar bu kutsal kitapları zaman içerisinde tahrif ederek değişikliğe uğratmışlardır. Bu yüzden Rabbimiz de insanlara son yol gösterici olarak Kur’an’ı indirmiştir. İşte Rabbimizin, Cebrail (a.s) aracılığı ile sevgili Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.s)’e vahiy ettiği bu kitabın, Allah’ın kelamı olduğunda da hiçbir şüphemiz yoktur. Niçin Kur’an’ın bütün insanları karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için gönderilen son ilahî kitap olduğunda hiçbir şüphemiz yoktur? Çünkü o öyle bir kitaptır ki, içinde hiçbir çelişki ve yanlışlık yoktur. Zira onu şu mükemmel kâinatı ve bizleri yaratan Allah’ımız indirmiştir. Rabbimizin yarattıklarında bir kusur görebiliyor muyuz ki, sözlerinde bir kusur, eksiklik ve çelişki görebilelim. Bu Kitap, Allah’ın (kitap olarak) son mucizesi olmasına rağmen, Allah’a eş koşanlar onu kabul etmemişler ve “Bu Kur’an’ı, Muhammed uydurdu” demişlerdi. Rabbimiz de birçok ayette, bu iddialara meydan okumuştur. Bu meydan okumayı dile getiren ayetlerden biri de şudur: “Kulumuza indirdiğimiz Kur’an’dan şüphe ediyorsanız, siz de onun benzeri bir sure meydana getirin; eğer doğru sözlü iseniz, Allah’tan başka, güvendiklerinizi de yardıma çağırın. Yapamazsanız ki yapamayacaksınız o takdirde, inkâr edenler için hazırlanan ve yakıtı insanlarla taş olan ateşten sakının.”⁴

وَإِن كُنتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِمَّن دُونِ اللَّهِ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ فَإِن لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَن تَفْعَلُوا

فَأْتَقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ

Ne Kur’an’ın indirildiği ortamda ne de daha sonra hiçbir kimse bu meydan okumaya cevap verememiştir ve veremeyecektir de. Çünkü Kur’an’ı, gizli açık her şeyi bilen, sonsuz güç ve kudret sahibi Rabbimiz indirmiştir. Rabbimizin son vahyi olan bu Kitap, kendisine gönlünü açan takva sahibi müminler için yol göstericidir. Takva sahibi, günahlardan hemen sakınıp, Allah’ın emirlerine elinden geldiği ölçüde saygı ve samimiyetle riayet eden kimsedir. Kur’an’ın, takva vasfına ulaşmak isteyen müminler için ne güzel bir rehber olduğunu birkaç cümle ile açıklamak yerinde olacaktır. Kur’an her şeyiyle yaşamımıza anlam kazandıran ve bizi yücelten bir yol göstericidir. İçindeki şifa kaynağı öğütleri gören, gönüllere şifa olan ayetlerini okuyan bir kimse onun ne güzel bir rehber olduğunu rahatlıkla anlayabilir. Biz, bir cana kıymanın bütün canlara kıymak kadar büyük bir günah olduğunu Kur’an’dan öğrenmedik mi? Asıl adaletin, bize düşman olan topluma dahi âdil davranmak olduğunu, yetimin hakkını gözetmeden, komşumuza iyi davranmadan, bizim dışımızdakiler için fedakârlık yapmadan Allah’ı razı edemeyeceğimizi yine Kur’an’dan öğrenmedik mi? Bütün in- sanlar için bir öğüt, gönüllere şifa, inananlara rehber ve rahmet olan Kur’an, bizi her an en doğru olana iletmekte ve bizi karanlıklardan aydınlığa çıkarmaktadır. İsterseniz onun takvaya ulaşmak isteyen bizlere rehber

³ Bakara, 2/2

⁴ Bakara, 2/23,24

ve rahmet oluşuna bir örnek verelim: Kutsal Kitabımızda Rabbimiz, sevdiği kulları için şöyle der: “Onlar öfkelerini yenerler, insanların kusurlarını affederler.”⁵

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاطِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

“Allah’ın haram kıldığı cana haksız yere kıymazlar.”⁶

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَتَمًا

Sadece bu ayetlerle bile bugün insanlık, kan gölüne dönen dünyamızı barış yurduna çevirebilir ve daha yaşanabilir bir yer hâline getirebilirdi. Bize karşı işlenen suçu bağışlamanın, Allah katında ne kadar büyük bir mükâfatının olduğunu anlayabilseydik, öfkemizi yutar ve Allah’ı razı etmenin hazzını yaşardık. Atalarımız da boşuna “Öfke ile kalkan zararlar oturur” dememiştir. Bugün hapisanelerdeki insanların çoğu, bir anlık öfke sonucu hem kendi hayatlarını hem de yüz binlerce masumun hayatını mahvetmişlerdir. Öyleyse şanımızı yüceltmek, manevi-ahlaki hastalıklarımıza şifa bulmak ve en doğru yola ermek için, Kur’an’daki takvaya ulaştıran bu güzel öğütleri tutmaya çalışalım. Biz de o güzellikleri yaşayalım ki, o kutlu Peygamber gibi adımız hep güzellikle ve dua ile anılsın. Hepimiz için güzel bir öğüt olan bu kitabın tavsiyelerini rehber edinelim ki, hem ailemizi hem de dünyamızı yaşanabilir bir yer hâline getirebilelim. Unutmayalım ki Kur’an-ı Kerim, takva ehli müminler için bir rehber ve bize Rabbimizin de bir emanetidir. Öyleyse kıyamette kendisinden sorguya çekileceğimiz bu kitaba karşı duyarlı olalım. Okuyalım, anlayalım ve öğütlerine uyalım.

Ayrıca Kur’an-ı Kerim, kendisini okuyanlara şefaate edecektir. Sevgili Peygamberimiz bu durumu şöyle beyan ediyor: “**Kur’an okuyunuz. Çünkü Kur’an, kıyamet gününde kendisini okuyanlara şefaate olarak gelecektir.**” (Müslim, “Müsâfirîn”, 252) Allah’ın sadece okunması için bir kitap göndermeyeceğini her aklıselim kabul eder. Şayet öyle olsaydı, Kur’an birtakım itikâdî, amelî ve ahlakî hükümler va’zedip aynı zamanda bunlara eksiksiz uyulmasını emretmez, Hz. Peygamber de bunları sadece insanlara tebliğ etmekle yetinir, uygulanması ve hayat tarzı hâline getirilmesi için ömür boyunca her türlü eziyete katlanmaz, hicret etmez, cihada katılmaz, zahmetsiz ve külfetsiz bir hayatı tercih ederdi. O halde, Kur’an-ı Kerim’i okumaktan haz duyan bizler, yalnız onu okumakla yetinmemeli, orada beyan buyurulan ve bizim için hidayet ve rahmet sebebi olan Rabbimizin emirlerini anlamaya ve hayatımıza yansıtmaya çalışmalıyız. Bu takdirde, yüce Rabbimizin razı olduğu Müslümanlardan oluruz.

Kur’an-ı Kerim, her şeyi bilen ve her şeyi yaratan yüce Allah’ın kelamıdır. Bizim için en değerli ve en yararlı bilgileri ihtiva etmektedir. Her yönüyle hikmet doludur. Orada yer alan bütün hükümler bizler için huzur kaynağıdır. Çünkü Kur’an’da yer alan bütün emir ve yasakları sevgili Peygamberimize vahyeden, bir ananın evladına olan merhametinden daha çok insana merhamet eden, Allah Teâla’dır. O’nun, bizim hayrımıza olmayan şeyleri bizden istemesini düşünemeyiz. Kur’an âyetleri insanlık için bir nimet olmakla birlikte onlardan ancak “güzel işler peşinde olanlar” yararlanabileceklerdir. Yukarıdaki ayet-i kerimelerde bu kimselerin özellikleri namazı özenle kılmak, zekâtı vermek ve âhirete kesin olarak inanmak şeklinde özetlenmiştir. O halde Müslüman, yaratıcısına karşı ibadet etmekle birlikte, beraber yaşadığı insanların maddi ihtiyaçlarını karşılama gayreti içinde de olmalıdır. Ahirete kesin olarak inanan bir kişinin kötülük yapması düşünülemez.

⁵ Al-i İmran, 3/134

⁶ Furkan, 23/68

Her yaptığını Allah'ın gördüğünü idrak eden bir kişiden de ancak güzel işler meydana gelir. Bu şuurda olanlar için yol gösterici olan bütün emir ve yasaklar yüce Kitabımız Kur'an'da mevcuttur. O halde; Kur'an'ı yalnız okumakla yetinmemeli, onda yer alan emir ve yasaklara uyarak hidayet ve rahmete kavuşmalıyız. Bu konuda Sâd suresinin 29. ayetinde ifade edilen; *“Bu Kur'an, ayetlerini düşünsünler ve akıl sahipleri öğüt alsınlar diye sana indirdiğimiz bir kitaptır”*⁷

كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُوا الْأَلْبَابِ ﴿٢٩﴾

açıklamasını da hiç unutmamalıyız.

---

⁷ Sad, 38/29